

A hazai denevérvizsgálás fejlődése a számok tükrében

The Development of Hungarian Bat Research Reflected by Numbers

BIHARI ZOLTÁN

H-4200 Nyíregyháza, Toldi u. 63.

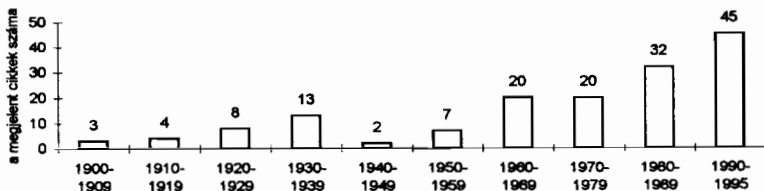
ABSTRACT: The article is about the dynamic development of Hungarian bat research.

A Magyar Denevérvédelmi Alapítvány létrehozott egy irodalomgyűjteményt, melyben a hazai és a külföldi szerzők tollából származó tudományos cikkek, dolgozatok, közlemények vannak egybegyűjtve. Gyűjteményünkben valamennyi, a hazai denevérekkel foglalkozó cikk megtalálható, melyről csak tudomásunk van. 1900-tól kezdődően 154 olyan cikk jelent meg, mely a hazai recens denevérekkel foglalkozik, vagy benne denevérekre vonatkozó utalások találhatók (pl. bagolyköpetek vizsgálati eredményei). Rövid írá-somban érdemesnek találom néhány mondatban jellemezni a hazai denevérvizsgálás helye-zét, kizárólag a megjelent cikkek alapján.

A mellékelt grafikont ha megtekintjük, egyértelműen látható az érdeklődés növeke-dése a denevérek iránt. Ezt a növekedést csak a II. világháború és az ötvenes évek szakítják meg. Az 1980-as és 1990-es években számos fiatal kutató bekapcsolódásának köszönhetően, ugrásszerűen nőtt a publikációk száma, míg végül 1990 és 1995 között, 5 év alatt több cikk jelent meg, mint az évszázad első 60 évében.

A publikációkat olvasva megfigyelhető, hogy a hazai chiropterológia most éli át hőskorát, azt a korszakot, melyen az ornitológia 50 éve átesett, ugyanis a kutatók ma is el-sősorban faunisztikai leírásokat közölnek, melyek sorra tárják fel az eddig ismeretlen le-lőhelyeket. Még ma sem ismert teljesen egyes fajok elterjedési területe, a populációk nagysága, a vonulási szokásaik stb., sőt még a hazánkban előforduló fajok listája is csak az utóbbi öt évben vált teljessé (?). A faunisztikai feltárások 1-2 évtizedig még munkát adnak a denevérvizsgálóknak, ezekkel párhuzamosan már megkezdődtek a viselkedésökoló-giai és populációdinamikai vizsgálatok is, melyek már eddig is számos érdekes eredményt hoztak.

A denevérek – rejtett életmódjuk, érzékenységük, mobilitásuk miatt – nagyon nehéz alanyai a zoológiai kutatásoknak, és talán éppen ezért számtalan megfejtésre váró titok veszi körül őket, melyek felderítése sok sikerélménnyel kecsegtet. A naponta átél-t (siker)-élmények pedig talán garanciát jelentenek arra, hogy nem változik meg a grafikonról leolvasható trend, és mind többen fognak bekapcsolódni a denevérek kutatásába, hiszen ma még nagyon keveset tudunk ezekről a különleges állatokról.

1. ábra A denevérekkel (is) foglalkozó tudományos cikkek számának változása
Fig. 1. Changes in the number of scientific articles mentioning bats